

Manuscript, Supplement
6-pers. Gendeb.

Dc 2221

3440

SUPPLEMENTUM
CORPORIS IGNATIANI

A

GIULIELMO CURETONO

EDITI

PUBLICI JURIS FACTUM

A

DR. GEORGIO MÖESINGER,

PROFESSORE FACULTATIS THEOLOGICAE SALISBURGENSIS.

GENÈVE.

LIBRARIA ACADEMICA WAGNERIANA.

TYPIS WAGNERIANIS.

1872.

PARISIIS.
MAISONNEUVE & CIE.

ROMÆ.
J. SPITHOEFER.

LONDINI.
WILLIAMS & NORGATE.

Descriptio opusculorum nunc primum editorum.

Sanctus Ignatius, episcopus Antiochiae et martyr, tanta floret apud omnes auctoritate, ut dubitandum non sit, nova literarum monumenta, quae de hoc Apostolico Patre tractant, multis fore pergrata.

Primum hujusmodi monumentum, quod in hoc libello offertur, integra sunt acta Syriaca martyrii s. Ignatii, quorum fragmenta Guilielmus Curetonus in opere „Corpus Ignatianum“ inscripto, pag. 222—225 anno 1849 publici juris fecerat. De codice, in quo haec acta inventa sunt, Curetonus in opere laudato p. 361 et 362 ipse dicit: „hoc fragmen-
„tum actorum martyrii s. Ignatii et epistolae ejus ad Romanos sumptum
„est ex manuscripto, quod in Oriente a Claudio Rich, legato Anglorum
„in urbe Bagdad, pro Musaeo Britanico aere comparatum est. Continet
„hic codex lacer et mutilus acta martyrum et vitas Sanctorum. Scriptus
„est in charta orientali characteribus Chaldaicis. In catalogo Musaei
„hic codex saeculo decimo tertio adscribitur, mihi vero antiquior vide-
„tur. Signatur: Bri. Mus. Add. M. S. 7200.“

Hanc versionem Syriacam sincerorum actorum martyrii s. Ignatii in opere Curetoni integram non inveniri, maxime dolendum est, tum quia alia eorum versio in hoc idiomate non existit, tum quia initium tantum epistolae s. Ignatii ad Romanos, his actis insertae, in eo continetur. Quare dubitandum non est, omnes, qui antiquis religionis nostrae documentis delectantur, acta sincera martyrii s. Ignatii unacum epistola ejus

ad Romanos, in lingua Syriaca nunc primum integra proposita cum gaudio suscepturos esse.

Codex, in quo haec acta continentur, a Georgio Ebedjesu Khayyath, archiepiscopo Amadiensi, descriptus est in libro, cui inscriptio: „Syri Orientales, seu Chaldaei Nestoriani et Romanorum pontificum Primatus.“¹⁾ In hoc libro doctissimus auctor p. 118, 122 et 129 certiores nos reddit, haec acta martyrii s. Ignatii extare in antiquo manuscripto Nestoriano, nunc ad coenobium Hormisdæe pertinente, ex quo, se ipso operam qualemcunque praebente, jussu et sumptibus s. Congregationis de Propaganda Fide inter alia opera haec quoque acta descripta sunt. Hoc exemplar Romam delatum et Bibliothecae Borgianae sub numero XVIII insertum est, ex quo acta, quae nunc publici juris facio, describendi copia mihi facta est.

De indole hujus versionis hoc loco non dicemus, quum nova tantum monumenta literalia edere et explicare in consilio habeamus. Id tantum monemus, Syrum saepe summa cum licentia et nonnunquam magna cum ignorantia textum Graecum transtulisse; quare haud approbanda sunt, quae de consonantia textus originalis et hujus versionis Syriacae in laudato libro Reverendissimi Khayyath pag. 130 leguntur.

Alterum literarum monumentum, quod de epistolis s. Ignatii tractat, et nunc primum edendum curavi, in codice Arabico Vaticano 101 reperitur, saeculo XIV. scripto, quem Jos. Assemanius in Bib. Or. tom. I. pag. 624 sub XXIII. uberius describit. Continet hic codex versionem Arabicam epistolae, s. Ignatio adscriptae, quae a Curetano in Corpore Ignatiano pag. 257 Aethiopice edita est.

Ejusdem epistolae fragmentum reperitur in Cod. Vat. Arabico 121 pag. I, qui continet collectanea ex libro „confessionis s. Patrum Apostoli-

¹⁾ Romae, typis s. Congregationis de Propaganda Fide 1870, et Lipsiae apud Brockhaus. Hunc librum omnibus, qui doctrinam antiquae Ecclesiae Orientalis de infallibilitate Romanorum Pontificum nosse desiderant, magnopere commendamus,

corum et successorum eorum“, et scriptus est saeculo decimo sexto post Christum a Paulo quodam Coptita, ut in suo catalogo Card. Mai indicavit.

Aliud fragmentum inveni in Codice Vat. Ar. 178, teste Card. Mai anno post Christum 1371 scripto, in quo (p. 53) incipit „collectio ex verbis beatorum et justorum Patrum Clementis et sequentium,“ inter quos s. Ignatius (pag. 97) testis citatur. Tertium hujus epistolae fragmentum legitur inter testimonia Patrum in Codice Vat. Ar. 651 pag. 8, qui saeculo decimo septimo a Card. Mai in catalogo adscribitur.

Lectiones horum codicum a textu codicis 101 diversas in annotationibus indicavi. Licet huic epistolae pauca tantum genuina s. Ignatii verba aspersa sint, quae post adnotationes collecta reperies, Arabicam ejus versionem habere non displicebit, quae Aethiopiae ejus editioni explanandae saepe inservit.

Tertium opusculum, nunc primo editum, acta Latina sunt martyrii s. Ignatii quae Romae in Bibliotheca Vallicellensi in codice saeculi XIII., inter Latinos VI., pag. 216 a tergo leguntur et his incipiunt verbis: Passio sancti Ignatii martyris. Tempore, quo Trajanus Domitiani successit imperio etc.

Licet haec acta Latina permulta falsa veris mixta contineant et tum ex Rufini versione historiae Ecclesiasticae Eusebii, tum ex martyrologiis congesta sint, ut in annotatis comprobabitur, ea tamen publicanda censui, quia acta martyrii s. Ignatii ita consarcinata nunquam typis mandata sunt.

In fine paucos adjunxi locos variantes Graecorum actorum martyrii s. Ignatii, quos ex codice Graeco 132 regiae Bibliothecae Monacensis descripsi. Hic codex, qui saeculo X in catalogo dictae Bibliothecae recte adscribitur, Menologium Graecum est, in quo p. 58 ad diem vicesimum Decembris acta Martyrii s. Ignatii, auctore Simeone Metaphraste, leguntur. Textum hujus codicis cum eo, qui in opere Petermanni: „s. Ignatii epistolae“ p. 472 editus est, contuli et locos variantes, qui majoris momenti videbantur, annotavi.

Haec sunt nova monumenta literaria, quae versione Latina et notis criticis illustrata Corpus Ignatianum Curetoni adaugent, ideoque „supplementum Corporis Ignatiani Curetoni“ haud immerito appellata censentur.

Haec adjumento sint viro erudito, qui per novam et completam operum s. Ignatii editionem diuturnis theologorum desideriis satisfactorus est. Prae ceteris autem necessarium mihi videtur, novas scribere „vindicias Ignatianas“, quum per opera, post Pearsonum publicata, argumenta, quibus sinceritas septem s. Ignatii epistolarum et actorum martyrii ejus defendatur, copiose aucta sint, cui labori, Deo favente, in posterum operam studiumque navabo.

Interea vale, lector benevole!

I.

Translatio Latina actorum martyrii s. Ignatii Syriacorum.

Sequitur historia beati Ignatii, episcopi urbis Antiochiae, qui martyrium
passus est diebus Trajani regis impii.

Quo tempore Trajanus rex principatum Romanorum suscepit, Cap. 1.
Ignatius, discipulus Joannis Apostoli Evangelistae, vir extitit, qui secundum omnia opera Apostolorum vivens procellas priores, quae ex multis persecutionibus diebus Domitiani ortae erant, laboriose sedavit et sicut gubernator bonus gubernaculo continuae orationis et jejunii assidui et per monita ad labores spirituales adversus impetus inimici restitit, timens et reformidans, ne quem timidorum et pusillanimum perderet. Licet autem de ecclesiae securitate et de brevi cessatione persecutionis laetaretur, angebatur tamen animo, ne a vero amore Christi, cui appropinquaverat, deflecteret et a perfecto statu discipulorum excluderetur. Reputabat enim secum, quod testimonio martyrii, si id forte ipsi contingeret, admodum appropinquaret Deo. Ideoque paucos annos fidelis persistens in ecclesia, sicut lucerna divina illuminans omnium corda per Scripturarum interpretationes, quae ei per orationem revelabatur, (voti compos factus est).

Trajanus vero post novem annos imperii sui quum propter Cap. 2.
victoriam de Scythis et Dacis et aliis multis populis reportatam animo elatus putaret, se suo officio non satisfacere, et valde imperfectam esse suam victoriam, nisi subjugaret Christianos et populum timentem Deum, ita ut eos quoque cogeret daemones colere et cum omnibus hominibus hunc cultum gentium suscipere, minitans, se omnes sanctos vi

adacturum esse, ut aut daemonibus sacrificarent, aut capitis damnarentur, et quum hac ratione eos vexaret: eodem tempore Ignatius de ecclesia Antiochenorum anxius, fortis autem pro Christo miles, sua sponte, non vi coactus, ad Trajanum venit, qui tunc temporis Antiochiae commorabatur et inde festinabat, ut adversus Armenos et Parthos descenderet. Ut autem in conspectu Trajani stetit, dixit ad eum Trajanus: quis es tu, male daemon, qui tanta festinatione transgrederis mandatum meum et aliis etiam persuades, ut misere pereant? Sanctus Ignatius ei respondit: nemo appellet malum daemonem eum, qui est habitatio Dei; magno enim intervallo distant a servis Dei spiritus immundi malique daemones, quibus tu servis. Sin autem, quoniam molestus sum istis malignis et resisto immundis spiritibus, malum daemonem me vocas, ego quoque de hoc consentio; Christus enim rex coeleste mihi hospitium est, qui omnes eorum adinventiones dissolvit et irritas facit. Trajanus dicit ad eum: Quis est is, qui in se suscepit et portat Deum? Ignatius autem reposuit et dixit ad eum: is, cujus in corde Christus est. Dicit ei Trajanus: nos quod attinet, nonne existimas, deos esse in mente nostra, qui sunt adjutores nostri in proeliis? Ignatius autem ei respondit: daemones gentium vocas deos? tantopere erras? Unus enim est Deus, qui fecit haec omnia in coelo et in terra et in maribus et omnia, quae in eis sunt, et unus Jesus Christus, Filius ejus unicus, in cujus amore vivere desidero. Dicit ad eum Trajanus: de eo loqueris, qui crucifixus est coram Pontio Pilato? Dicit ei Ignatius: eum dico, qui crucifixus peccatum et inventorem ejus, eum dico, qui vicit malitiam daemonum eosque subjecit sub pedibus eorum, qui Christum portant in cordibus suis. Trajanus autem dicit ad eum: tu ergo induisti Christum et vestitus es eo? Ignatius dixit ad eum: sane; scriptum est enim: habitabo in eis et ambulabo in eis. Trajanus dixit: praecipimus, ut Ignatius, qui dicit: in omni loco in corde meo porto eum, qui crucifixus est, in vinculis et per manus Romanorum Romam magnam ibit, in qua cibus fiat bestiarum, et populus Romanorum de eo delectetur, videns quid ei accidat. Quam sententiam cum sanctus martyr audivisset, magno cum gaudio exclamavit et dixit: glorifico te Domine, quia dignum me fecisti amore tuo perfecto, et me dignatus es vinculis Apostoli tui Pauli et ligasti me catenis ferreis. Quum haec dixisset, magno cum gaudio vincula suscepit et prius pro ecclesia multis cum lacrimis oravit, Dominum suum imitatus eo quod sicut aries nobilis gregem suum pulcherrimum praecedebat et a feritate et saevitia Romanorum rapiabatur, ut in cibum ferarum cruentarum Romam mitteretur.

Magna igitur alacritate et laetitia et cum desiderio patiendi ^{Cap. 3.} pro Crucifixo Antiochia descendit Seleuciam et inde mari pergere coepit. Et quum multo cum labore ad urbem Smyrnam appulisset, magno gaudio descendens de navi, ad sanctum Polycarpum episcopum Smyrnae se contulit, qui socius ipsius fuerat in disciplina Christi, quem videre desiderabat, quia quondam simul erant discipuli Apostoli Joannis. Cumque ad eum venisset et inter se communicassent in dono Spiritus et in vinculis quoque gaudentes, petiit ab eo, ut et ipse certamen suum et promptum animum suum adjuvaret, praesertim vero in omnibus ecclesiis, in quovis loco. Familiariter enim vir sanctus exceptus erat per episcopos et presbyteros et diaconos, qui erant in ecclesiis civitatum, qui frequentes venerunt ad eum, ut et ipsis pars et communicatio esset doni ejus, et ut digni fierent, ex spirituali dono ejus accipere, maxime autem s. Polycarpus. Beatus autem Ignatius desiderabat, ut cito per bestias migraret ex hoc mundo et ante faciem Christi appareret.

Talia copiose de amore Christi loquebatur extensis manibus, et ^{Cap. 4.} ea erat spes cordis sui, ut coelestia assequeretur per bonam confessionem et auxilio orationis eorum, qui pro agone et certamine ipsius preces fundebant, et magno fervore Deum deprecabatur, ut ecclesiis merces fieret, quae per praepositos suos obviam ipsi ierant et comitatum praebuerant, missis gratiarum actionis epistolis, quae communionem renovabant et orationibus spiritualibus exundabant, in gratia vero remissos arguebant.

Quum autem videret amorem omnium erga ipsum et instantiam per sacros ministros eorum ex amore Dei, formidans ac timens, ne ab unione et amore in Dominum deflecteret per sollicitudinem, quae a multis in eum ostendebatur, et a porta martyrii excluderetur, ad quam mittebatur, epistolam misit ad ecclesiam Romanorum, sicut in subsequentibus scripta est.

Epistola ad Romanos.

Ignatius, Deum indutus, ei quae magnificata est in magnitudine Excelsi et Jesu Christi, Filii ejus unigeniti, ecclesiae dilectae et illuminatae per voluntatem Dei, qui ligat et tenet omnia, et per amorem Jesu Christi Dei nostri, ei cui sedes prima est in regione Romae, dignae splendore ejus, dignae bonis et honore, dignae puritate, ei quae sedet in sede principali charitatis in lege Christi, in nomine Patris salutem dico et in nomine Filii, cui carnaliter et spiritualiter conjunctus sum, ego qui firme adhaereo mandatis Dei per gratiam et misericordiam ejus inseparabiliter, purificatus ab omnibus alienis, maxime per Jesum Christum Deum nostrum immaculatam salutem et gaudium vobis.

Cap. I.

Oravi et datum est mihi, ut viderem facies eorum, qui digni sunt Deo, quod ex multo tempore corporaliter assequi cupiebam. In Christo Jesu spero, fore ut veniam et vos salutem, si haec erit voluntas, et dignus habebor, ut usque ad finem haec sustineam. Sive enim initio sive in fine, per bonos mores, quibus incepti, desidero, ut usque ad finem hanc gratiam assequar, ut sine impedimento haereditatem meam accipiam. Timeo autem caritatem vestram, ne mihi noceat. Scio enim, vobis facile esse, ut omnia, quae volueritis faciatis, mihi autem difficile est, ut Deum inveniam, si vestra misericordia in me movetur.

Cap. II.

Obsecro autem vos, quia non cupio, ut hominibus placeatis, vos autem eis placetis. Nec enim ego talem nanciscar opportunitatem, ad Deum perveniendi, neque vos, si quieti eritis opus tam praeclarum umquam consequemini, et majori solatio inde fruemini. Si enim siletis et receditis a me, verbum Dei ero; si autem corpus meum diligitis, ero iterum vox. Nolite ergo plus mihi praestare, quam hoc, ut Deo fiam sacrificium, donec altare paratum est, sed in coetu amoris mihi estote cantatores et glorificate Patrem per Jesum Christum, qui episcopum Syriae dignum fecit, ut in confessione Dei inveniretur in Occidente, in vinculis missus ab Oriente. Bonum autem est, occidere a mundo in Deo, ut ad finem in eo oriar.

Cap. III.

Nunquam autem invidistis cuiquam, sed multos edoculistis. Volo autem, ut confirmetur id, quod docuistis et quod praecepistis. Tantummodo oro, ut vires a Deo pro me petatis, ut interius et exterius conforter, ne tantum verbis id exprimam, sed et voluntate teneam, ne tantum in verbis Christianus inveniar, sed et in operibus. Tunc licet mihi talem vocari et fidelem esse, quando mundo non apparebo; nihil enim, quod apparet, bonum est. Deus enim noster Jesus Christus, quum est in Patre, magis apparet. Non tantum vir desiderii, sed et magnitudinis est Christianus, si mundum oderit.

Cap. IV.

Ego enim scribo ecclesiis et praecipio et annuncio omnibus, quod libenter pro Deo morior. Vos itaque nolite mihi offensionem esse. Peto ergo, ne compatiamini mihi inaniter. Ne sitis mihi amatores vani. Sinite me, ut fiam (cibus) bestiarum, per quas Deum invenire possim. Frumentum enim Dei sum, ut dentibus bestiarum molar, ut panis purus Christi inveniar. Adulando ergo adulamini bestias, ut mihi fiant sepulchra et non relinquunt aliquid de corpore meo, ne, si obdormiero, aliis oneri fiam.

Tunc ero discipulus verus Christi, si nec corpus meum apparet in mundo. Deprecamini Christum pro me, ut per haec instrumenta inveniar hostia Deo. Non ut Petrus et Paulus praecipio vobis. Illi Apostoli fuerunt, ego autem condemnatus, illi liberi, ego usque nunc servus. Si vero patiar, ero libertus Jesu Christi, in quo resurgam liber. Nunc autem vincit disco nihil concupiscere a Syria usque Romam.

Cap. V.

Pugna enim mea cum bestiis est, terra marique, noctu et interdiu. Alligatus enim sum decem leopardis, qui sunt turma militum, qui, cum benefacio eis, peiores fiunt. Per hos autem, qui laedunt et colaphizant me, magis erudior, sed non in hoc justificatus sum. Advocabo itaque bestias, quae mihi paratae sunt, haec enim est oratio mea, ut celeres mihi inveniantur in tempore suo. Blanditiis ergo eas incitabo, ut cito me dovorent, et non, sicut quosdam veritatis sunt et non tetigerunt. Si autem ipsae noluerint, ego eis vim faciam. Ne me reprehendatis, fratres scio, quid me adjuvet, nunc enim incipio discipulus esse et Christianus, quia non magnifico ea, quae videntur; in absconditis enim et in manifestis Jesu Christo dignus fieri desidero. Ignem enim et crucem et turbam bestiarum, et ut discerpar et dividar, et dispersionem ossium et abscissionem membrorum et perditionem totius corporis et omnia supplicia hostis in me ostendant, et solum Jesum Christum inveniam.

Cap. VI.

Nihil mihi (prosunt) termini hujus mundi, nec regnum ejus, neque principatus temporis hujus. Expedit mihi magis, ut cum Christo Jesu moriar, quam ut regnum super terminos terrae. Eum quaero, qui pro

nobis passus est et resurrexit. Dolores partus mihi instant. Ne me reprehendatis, fratres mei, et ne impediatis, quominus vivam, nolitis enim mortem meam. Eum qui Dei esse vult, ad mundum ne reducat, neque me seducatis. Sinite me puram et veram lucem accipere. Illuc si abiero, homo ero. Sinete me imitatore esse passionis Dei mei. Qui est in membris Dei, novit, quid desidero, et mecum compatiatur, quum noverit ea, quae me circumdant.

Cap. VII.

Princeps autem mundi vult me avellere a mente, qua Deo affixus sum, et vult me corumpere. Nemo igitur ex proximis meis adjuvet me inaniter, sed potius id, quod volo, nempe mortem meam, procuret; haec est enim voluntas Dei. Nolite portare in ore vestro Jesum Christum, mundum vero desiderare. Invidia vos ne invadat, et ne venienti quidem mihi et loquenti ad vos obsecundemini, sed magis credite eis, quae scribo. Vivens scribo vobis, desiderans mori. Amor meus crucifixus est, nec est in me ignis alienus, diligo enim aquas vivas et spirituales, quum intus in me Dominus sit, dicens ad me: veni ad Patrem.

Non dulcis mihi est cibus corruptionis nec delectationes hujus mundi. Panis Dei volo esse, qui est corpus Jesu Christi, quod est ex genere David, et bibere volo ex sanguine ejus, qui est amor incorruptus.

Cap. VIII.

Nolo amplius quasi secundum hominem vivere. Hoc mihi eveniet, si vos nolueritis me mori. Brevi epistola vos deprecor, ut mihi credatis. Jesus Christus autem (id) vobis revelabit — in veritate enim hoc dico — ore, quod non mentitur, in quo Pater locutus est. Orate pro me, ut eum inveniam. Non in carne, quae foris apparet, scripsi vobis, sed in voluntate Dei. Si igitur tormenta subiero, contigit mihi favor vester, si autem reprobatus fuero, odio me habuistis.

Cap. IX.

Mementote in oratione ecclesiae Syriae, cui pro me hodie pastor est Deus. Jesus Christus solus episcopus sit ei et amor vester. Ve-

recundia autem me tenet, unum ex eis appellari; non enim dignus sum, quia purgamentum sum discipulorum et corruptio eorum, sed misericordia erit in me, si Deum inveniam. Salutatur vos spiritus amoris mei et ecclesiae, quae me receperunt propter nomen Jesu Christi, non ut transeuntem, nam et eae, ad quas nihil pertinebat de via mea in carne, in omni civitate mecum comitatae sunt.

Cap. X.

Scripti autem vobis haec per Ephesios beatitudine dignos. Sunt autem mecum et alii multi, et Crescus, nomen desiderabile, mecum est. Mecum sunt et illi, qui comites mei fuerunt et deduxerunt me ex Syria versus Romam ad honorem Dei, qui est initium et finis, et isti vobis noti sunt. Annunciate his fratribus vestris, quod et ego prope sum. Omnes enim sunt digni Deo, et oportet eos semper consolari. Scripti autem hoc undecimo mensis Ab. Valetate in finem et sit in vobis patientia Jesu Christi. Valetate, gratia vobiscum. Amen.

Quum jam repugnantes fratres Romanos eo, quo voluerat, per epistolam perduxisset, Smyrna profectus est, (festinanter autem Romani Theophorum deduxerunt, ut praevenirent solemnitatem vanam Romanorum, in qua, populo Romano spectante, feris bestiis objiceretur et coronam iustitiae per hoc certamen acciperet) et inde venit Troadem et inde Neapolin et Philippos urbem et peragravit terra per Macedoniam et per eam Epiri partem, quae prope est ab Epidamno. Tunc in locis ad mare sitis invenit navem, in qua navigavit per Hadrianum (Adraticum), et cum ingressus esset mare Tyrrhenicum, insulas et urbes pertransiit. Quumque sancto viro apparuissent Putidi (Puteoli), egressurus erat, ut per vestigia Apostoli incederet. Quum vero ventus vehemens esset, nec navim impellere desineret, ut celeriter iret, beatos praedicavit dilectos fratres illius loci, et sic illam regionem mari pertransiit. Tam celeriter autem iter perfecit, ut uno die et una nocte ventis secundis nos inviti pergeremus, gementes et flentes, quod hic justus a nobis separandus esset, dum ipse orabat et festinabat, ut confestim ex hoc mundo egrederetur et Dominum, quem amabat, assequeretur. Quum autem ad portum Romanorum venissemus, Cap. 5.

et finis immundi vanique spectaculi Romanorum instaret, illi de tarditate murmurarunt, at episcopus eis, qui celeriter eum abducebant, gaudens obtemperavit.

Cap. 6. Et primo mane venerunt ad locum, qui vocatur Potrus (Portus). Quumque fama de sancto martyre jam esset divulgata, obviam habuimus fratres repletos gaudio et timore, gaudio quidem de eis, quae hic vir Deum indutus in suo occursum ab eis petebat, timore vero, quod ad talem mortem ducebatur. Ipse autem multos quietos se gerere jussit, quos fervore plenos videbat, dicentes: sedabimus populum, ne petat necem justi. Cum itaque eos, qui talia cogitabant, per revelationem spiritus cognovisset, omnes ad se convocans deprecatus est per amorem veritatis et per plura verba, quam quae miserat eis in epistola, et colloquendo eos monuit, ne inviderent festinanti, ut ad Dominum suum veniret. Quo facto flexis genibus coram omnibus fratribus Filium Dei imploravit pro ecclesiis ejus, et ut persecutio cessaret, atque de mutuo inter se amore eis praecepta dedit, et sic confestim animo prompto ad Amphitheatrum pergens statim introductus est secundum pristinum mandatum Caesaris, quia vana illa pompa spectaculi fini jam proxima erat. Fuit autem hoc vanum spectaculum sic dictum a Romanis „solemne“, et dies decimus tertius fuit hujus spectaculi, ad quod videndum studiose convenerant, sicque immanibus bestiis ab impiis hominibus objectus est, et illico desiderium s. Martyris Dei Ignatii implebatur, sicut scriptum est: „desiderium justi est acceptum“. Et ne cui fratrum molestia fieret in collectione reliquiarum ejus, sicut prius in epistola sua in desiderio finis vitae suae eis scripserat, ita et factum est, quia tantum ossa Sancti duriora remanserunt, quae Antiochiam mittebantur et in capsula reposita sunt, thesaurus inestimabilis et pignus gratiae, et haec ejus donaria in aede sacra deposita sunt.

Cap. 7. Evenerunt vero haec decimo septimo Teschri posterioris, cum spectacula essent Romae, Consulibus Romanis Sura et Senecione iterum. Haec vidimus et multis lacrymis, in fletu, vigiliis et genuflexionibus orantes Dominum nostrum precati sumus, ut in infirmitate nostra de eis, quae facta erant, nos consolaretur. Et quum paululum dormissemus, subito vidimus eum nobis adstantem et nos complectentem. Quidam ex nobis viderunt beatum Ignatium pro nobis orantem, alii autem conspexerunt eum, quasi sudor de corpore ejus destillaret, et a multo labore veniret et accedens adstaret Domino in gaudio magno. Quae cum conspexissent et ea, quae in somniis suis viderant, contulissent, Deum datorem

bonorum cantibus celebrantes, glorificaverunt sanctum et martyrem Dei Ignatium. Indicavi itaque vobis et diem et tempus, quo martyrium ejus consummatum est, quo tempore communicetis cum martyre, qui per desiderium amoris Christi caput serpentis contrivit et cursum suum consummavit in Jesu Christo Domino nostro, cui et per quem Deo Patri gloria et honor et potestas cum Spiritu sancto in saecula saeculorum. Amen.

Finem habet martyrium s. Domini Ignatii episcopi Antiochiae, et Deo gloria.

II.

Translatio Latina epistolae Arabicae s. Ignatii.

Et dixit Ignatius, archiepiscopus Antiochiae, tertius post Petrum principem Apostolorum, quod sumptum est ex epistola ejus.

Deus conditor omnium rerum creatarum, qui superat ordinem naturae, Trinitas est super thronum suum, et habitavit tota plenitudo ejus in visceribus Virginis et singularitas divinitatis, de qua loquimur hoc loco, quae est in Filio; non autem reliquae personae. Ille in cruce pendens remittit peccata, ille in sepulchro, et resuscitat mortuos, ille extra sepulchrum, et relinquit in eo vestes, ille intrat ad discipulos januis clausis, et dat eis pacem. Ergo Pater in Filio, et Filius in Patre, et Spiritus sanctus—Trinitas aequalis, inseparabilis, immutabilis, tres personae, divinitas una, majestas una, substantia una, potestas una, regnum unum, adoratio una, glorificatio una, laus una debetur Trinitati in una gloria. Unum Consilium, unum imperium, una potentia, una fortitudo, unus cogitatus, una voluntas in sancta Trinitate. Pater est Pater, et non est Filius, et Filius est Filius, et non est Pater, et Spiritus sanctus est Spiritus sanctus, et non convertitur in Patrem suum et in Filium suum. Sed haec Trinitas perfecta est super thronum gloriae suae, quae conjungitur unitate deitatis unius, quae est lumen unum, ortum ex Trinitate, quod implet totam creaturam, (et) hae (tres divinae personae) illuminant id, quod infra terram est, sicut scriptum est: „ecce ego impleo coelum et terram, et quae infra in inferno sunt, viderunt gloriam meam“. Et tu, qui dicis divinitatem passibilem et mortalem, (scias quod) nos credimus Christum Deum esse passibilem in corpore ut hominem, et impassibilem

ut Deum, et eum gustasse mortem in corpore, quum sit immortalis ut Deus. Si audis, Deum pro nobis passum esse, et Deum Verbum propter nos mortuum esse, intellige, nos jungere naturas in unitate deitatis et humanitatis, et nominare eam hoc nomine uno, quod convenit deitati, sicut tu quoque ex duabus naturis animae et corporis nominaris hoc uno nomine, quod homini convenit. Et anima tua immortalis est ex natura sua, et quamvis non est deitas, tamen est sine corpore. Et dignitatem, quam placet attribuere animabus nostris, scilicet immortalitatem, quomodo non placet attribuere eam divinitati uni in Trinitate, illi, quae est in unico Filio Domino nostro Jesu Christo?

Nonne scis, si dixeris deitatem mortuam esse, te Trinitatem occidere et corpus Domini in sepulchro factum esse plane sicut cadaver, quia substantia una est in Trinitate, quae est divinitas una? Jam ubi nunc is, qui mortem devicit et infernum captivum duxit? Tu eum facis impotentem unacum mortuis et sine motu. Quin potius invenies alios inter Theomachos, i. e. Dei obtrectatores, qui ita credunt de corpore, quod Deus sibi aedificavit ex sanguine et carne Virginis — cujus, ut scimus, ipse est creator — et dicunt de eo, quod corpus sit sine anima, et dicunt divinitatem esse animam ejus. Vide ergo, egressa divinitate mortuum est corpus omnino. Erubescat igitur, qui ita dicit et ita incredulus est, et audiat Dominum dicentem: tristis est anima mea usque ad mortem. De qua re, o Domine? De populo, qui perit.

Ex epistola decima tertia s. Ignatii archiepiscopi Antiochiae.

Vere natus est Christus, vere edit et bibit, vere crucifixus, vere passus, vere sepultus est et resurrexit a mortuis. Qui hoc credit, hic est beatus, et qui hoc negat, a vita beata alienus est, quam nos speramus. Et qui dividunt unum Christum in duas naturas post unionem, hi annumerabuntur cum interfectoribus Dei Judaeis, qui in injustitia dixerunt: non propter opus bonum lapidamus te, sed propter blasphemiam, quia, homo quum sis, facis te ipsum Deum. Et erunt simul cum illis, qui cogitant, infirmitatem esse in Filio Dei Verbo, et qui duas naturas profitentur.

III.

Acta martyrii s. Ignatii Latina hucusque inedita.

Passio s. Ignatii Martyris.

Tempore, quo Trajanus Domitiani successit imperio, maximae persecutionis pondus urgebat ecclesiam, et tam immensae catervae martyrum quotidie jugulabantur, ut Plinius secundus, qui tunc Syriae provinciam administrabat, multitudine peremptorum permotus scriptis notificaret imperatori, quod innumera hominum milia quotidie obruncarentur, in quibus nihil omnino sceleris deprehenderetur admissum, aut aliquid contrarium Romanis legibus gestum, nisi hoc solum, quod antelucanos hymnos Christo cuidam canerent Deo, adulteria vel cetera hujusmodi crimina apud eos illicita haberi et penitus arceri, cetera vero secundum leges eos agere communes. Tunc Trajanus rescripti sui auctoritate decrevit, ut Christiani quidem non requirerentur, tamen si indicarentur ¹⁾, punirentur. Hoc itaque tempore famae maximae celebritate vulgatus Ignatius apud Antiochiam post Petrum Apostolum secunda successione episcopatum sortitus, gubernavit ecclesiam, qui, dum pro Christi nomine captus a persecutoribus fuisset condemnatus ad bestias, vinctus ²⁾ ad urbem Romam sub militari custodia mittitur. Dumque per Asiam sub custodia navigaret, singulas quasque digrediens civitates, ecclesiae populos evangelicis cohortationibus edocebat in fide persistere et observare se ab haereticorum contagiis, qui tunc primum copiosius coeperant pullulare, et diligentius atque tenacius ³⁾ Apostolorum traditionibus inhaerere. Quum autem Smyrnam venisset, ubi Policarpus Johannis evangelistae erat discipulus, scribit inde unam epistolam ad Ephesios eorumque pastorem, aliam Magnesiae civitati, quae supra Meandrum iacet, sed et ecclesiae, quae est Trallis ⁴⁾. Inde

vero cum ad Romanam ecclesiam scriberet, deprecatur eos, ne se tanquam suppliciiis suis parcentes velint privare martyrio, et his post aliquanta utitur verbis: Ab Assyria, inquit, Romam usque cum bestiis terrarumque depugno, die ac nocte connexus et colligatus decem leopardis, militibus dico, ad custodiam datis, qui ex beneficiis nostris saeviores fiunt, sed ego ex nequitiiis eorum magis erudior⁵⁾, nec tamen in hoc justificatus sum. Salutare bestias⁶⁾, quae praeparantur mihi, quando jubentur⁷⁾, quando venient, quando emittentur, quando eis frui licebit carnibus meis, quas ego et opto acriores parari, et invitabo ad devorationem mei et deprecabor, ne forte, ut in nonnullis fecere, timeant contingere corpus meum. Quinimo etsi cunctabuntur, ego vim faciam, ego me ingeram. Date quaeso veniam, ego novi, quid expediat mihi. Nunc incipio esse discipulus Christi. Facessat invidia vel humani affectus vel nequitiae spiritalis, ut Jesum Christum merear adipisci. Ignes, cruces, bestiae, dispersiones ossium, discriptiones membrorum, ac totius corporis poenae et omnia in me unum supplicia diaboli arte quaesita conflentur⁸⁾, dummodo Christum Jesum merear adipisci. Haec et multa alia his similia ad diversas ecclesias scripsit. Inde vero egrediens ad Polycarpum velut⁹⁾ apostolicum virum datis litteris Antiochenam ecclesiam illi praecipue commendavit. Postquam autem a militibus, quibus traditus fuerat, Romam victus adductus est, imperiali traditur majestati. Praesente vero imperatore Trajano, atque circumsedente senatu cum interrogarent, utrum Christum negaret, arisque thura imponeret: neque Christum se negare, neque idolis sacrificare, respondit. Tum vero imperatoris jussu pilis plumbeis primum scapulae ejus contusae, deinde unguibus latera ejus dilaniata sunt et lapidibus asperis confricata. Quae quum patienter sufferret, nec passionibus cederet, expansae manus ejus igne repleri, deinde papyro oleo infuso, et incenso latera ejus aduri jubentur. Quae dum nihilominus pro Christi amore toleraret, carbonibus ignitis pavimento aspersis nudis pedibus super imponitur. Cumque saevissimus Trajanus neque in hoc¹⁰⁾ eum ad sua jussa flecti conspiceret, suppletum¹¹⁾ ignem candentem jussit extendi, quae, ut cetera tormentorum genera, invictus Christi superavit athleta. Cernens autem impius Caesar, nullis eum minis, nullis flecti posse tormentis, dorsum ejus unguibus discindi atque dilacerari, deinde aceto saeque plagas ejus perfundi, ac vinculis ferreis beata membra illius astringi, et pedes ejus in ima carceris ligno atteri indignatione praecepit, ubi tribus diebus ac noctibus neque panem comedens, neque aquam bibens permansit. Quarta autem die Trajano sedente pro tribunali in amphitheatro, concurrente omni turba Romanorum, imperatoris praecepto

Ignatius duobus objicitur leonibus. Cumque jam projectus ¹²⁾ bestias rugientes audiret, ardore stimulatus patiendi, ait: viri Romani, qui ad hoc certamen spectandum convenistis, non sine causa me laborasse cognoscite, non hoc propter meorum criminum patior pravitatem, sed propter divini cultus pietatem. Frumentum etenim Christi sum, bestiarum dentibus molar, ut panis mundus Christi efficiar. Haec illo dicente, occurrentes ¹³⁾ ei leones et ex utraque parte super eum irruentes, praefocaverunt eum tantummodo et non tetigere carnes ejus, ut Romanorum magnaque urbis esset tuitio ¹⁴⁾, in qua Petrus est crucifixus, Paulus decollatus, Onesimus lapidatus. Passus est autem venerabilis Christi martyr Ignatius undecimo Trajani imperatoris anno, consulatu Attici et Marcelli, Kalendis Februariis. Religiosi autem Christiani, qui eum pietatis studio secuti fuerant, ejus sacratissima ossa colligentes digno honore condiderunt, atque Anthiochiam magna cum reverentia deferentes, extra Daphniticam portam in coemeterium ecclesiae cum magna laetitia Christianae plebis locavere sexto decimo Kalendas Januarias, ubi plurima fiunt miracula ad laudem et gloriam Domini nostri Jesu Christi, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in saecula saeculorum. Amen.

IV.

A. Lectiones variantes codicis Monacensis Graeci 132

in actis martyrii s. Ignatii secundum Metaphrasten, editis a Petermann
p. 472.

Ad pag. 472 Cap. I lin. 8 καὶ deest post δῆ.

„ 473 „ II lin. 11 ἤδη deest.
13 ὁ λόγος ἀναλαβῶν δηλώσει.

Cap. III lin. 19 οὕτως δὲ.

pag. 474 Cap. IV lin. 18 φέρων αἰεί.

„ 475 „ VI lin. 14 δέ deest.

„ 477 „ VIII lin. 6 τῆσ παρούσης ζωῆσ ὑπεξαγάγοι.
IX lin. 19 τοῦτο τοιγαροῦν ἀρεσθέντισ.

„ 479 „ XII lin. 15 τυρρανικὸν πέλαγος.
17 δοὺσ ἀσπασμόν.

„ 480 „ XIII lin. 2 ἀτρέπιον.
10 ἐποσχόμενοι.

„ 481 „ XIV lin. 12 ἔρωτισ περιφανεῖσ.
21 ἦν εἶδετε.

B. Lectiones variantes ejusdem codicis

in epistola s. Ignatii ad Romanos, actis martyrii ejus secundum Meta-
phrasten inserta, et edita a Peterman p. 128.

In inscriptione: ἡνωμένην habet ut vulgata editio

Cap. I τὰ αξιόθρα πρόσωπα δεδεμένος ἐν χριστῷ etc. ut in cod. Laur.
ἱμᾶσ ἀσπάσαθαι, ut vulg. editio.

- Cap. II *παράσχεθε σπονδιαθήναι*, non *τοῦ σπονδιασθήναι* ut Petermann edidit.
ἀπὸ ανατολῆς τοῦτον μεταπεμφάμενος· καλον etc.
- Cap. III *καὶ λέγεσθαι δύνωμαι*.
ὅτε κόσμῳ μὴ γαίνομαι ut vulg. editio.
 Finis hujus capitis deest, ut in ed. Cotelerii.
- Cap. IV *ἄκαιρος γενοίθ' ἐμῶν*.
δι' ὧν ἔνεστι ut in vulg. ed.
ἄρτος εἴρεθῶ τοῦ χριστοῦ
ἀπελεύθερος Ἰησοῦ χριστοῦ· καὶ
- Cap. V *θηριομαχῶν ἀπὸ γῆς* etc.
τάγμα· ὃ καὶ etc.
ἄλεσμοί — καὶ κολάσεις — μόνον Ἰησοῦ etc. ut vulg. ed.
- Cap. VI *ψυχὴν αὐτοῦ* ut vulg. ed.
μὴ θελήσητε ut. vulg. ed.
- Cap. VII *οἷς ἐγὼ γράφω ὑμῖν ἐξ ὧν γὰρ γράφω ὑμῖν ἐρῶ τοῦ ἀποθανεῖν*. *ἐμὸς ἔρως* etc.
ἄρτον ζωῆς· ὃ ἔστι σάραξ
- Cap. VIII *φανηρώσει τὸ ἀψευθές στόμα· ὅτι ἀληθὴ λέγω* etc.
ἐὰν πάθω· μνημονέετε ut vulg. ed.
- Cap. IX *Ἰησοῦς χριστός* ut vulg. ed.
- Cap. X *ὄνομα τῶν συνελθόντων* etc. ut vulg. ed.
σεπτεμβρίου ut vulg. ed.

6. Ante ܘܢܘܢܝ excidit in nostro codice Dolath genitivi.
7. In ed. Cur. ܘܢܘܢܝ legitur, quod „conculcavit“, non autem, „tristis fuit“ significat. Probabilius hoc vocabulum perperam ita legebatur pro nostro ܘܢܘܢ .
8. In ed. Cur. duo puncta sequuntur, quae lacunam adesse indicant. In nostro exemplari haec quoque puncta ommissa sunt, sine dubio incuria amanuensis.
9. Similem verbi ܘܢܘܢܝ in passivo significationem legi in homilia s. Chrysostomi de turture in Syriacum translata in Cod. Vat. Syr. 109, hactenus inedita, in qua haec sententia reperitur: ܘܢܘܢܝ ܘܢܘܢܝ ܘܢܘܢܝ ܘܢܘܢܝ „quasi sagitta amor subintrat in cor hominis“.
10. ܘܢܘܢܝ pro Graeco ἀπόρασις positum poenam capitalem significat uti e. p. in Eph. I 135 c.
11. Constructio hujus sententiae similitudinem habet cum ea in ep. ad Rom. 6, 12.
12. ܘܢܘܢܝ Graeco φοβηθεῖς respondet, quae significatio in lexicis non reperitur. Verbum ܘܢܘܢܝ idem forsitan verbum est ac Hebraicum ܘܢܘܢܝ „consternatus est“.
13. ܘܢܘܢܝ forma rarissima pro ܘܢܘܢܝ cf. Cast. lex. ed. Michaelis p. 506.
14. ܘܢܘܢܝ non verti „miser“, ut Petermann, sed „malus daemon“, ut est in Graeco. In sequentibus enim s. Ignatius, se a Trajano daemonem appellatum esse, expressis verbis dicit. Etymologia hujus vocis mihi non est eliquata.
15. ܘܢܘܢܝ significare „remotum esse“, probatur ex I Ephr. 209.
16. ܘܢܘܢܝ significat intervallum sive loci, sive temporis. Vide I Eph. p. 9, A. et III Eph. 167, 172.
17. In ed. Cur. ܘܢܘܢܝ „habitor“ est, in quo textus Graecus consentit.
18. In ed. Cur.: ܘܢܘܢܝ, ubi pro ܘܢܘܢܝ legendum videtur ܘܢܘܢܝ.
19. Petermann non recte vertit „adjutores“, quum legendum sit: ܘܢܘܢܝ i. e. adjutores nostri.
20. ܘܢܘܢܝ sine dubio ex errore additum.

21. ܕܢܐ certe h. l. „desiderans“ significat.

22. ܕܢܐ ex ἐπι perperam translato ortum esse videtur, ut et in fragmento epistolae s. Ignatii ad Smyrnaeos (Cureton corpus Ign. p. 214 lin. 17). Symbolum apostolicum in missali Syriaco pro ܕܢܐ habet ܕܢܐܢܐ .

23. In ed. Cur.: ܕܢܐ, sed ܢ falso ponitur pro ܢܐ, quod et Petermann non vidit.

24. .ܢܐ ܕܢܐܢܐ Duo haec verba ex ed. Cur. supplevi, quia in nostro exemplari aperto errore scriptoris exciderunt.

25. Legendum puto ܕܢܐܢܐ ἔν ἐκνιῶ

26. Ed. Cur. contrahit ܕܢܐܢܐ .

27. Dolath h. l. in utraque editione emphatice repetitum est.

28. ܕܢܐܢܐ h. l. et in loco mox sequenti cum Ribbui scribitur, et h. l. ut et in nomine colectivo ܕܢܐ post paucas lineas sequenti Ribbui superflue imponitur

29. Ed. Cur. recte ܕܢܐ . Sequens verbum ܕܢܐܢܐ Petermann haud recte in ܕܢܐܢܐ mutare vult, quia radix hujus verbi est: ܕܢܐܢܐ cf. lex Cast. 724 et I Eph. p. 52 D, ubi falso ܕܢܐܢܐ scriptum est pro ܕܢܐܢܐܢܐ ut jam Berstein recte suspicatus est, et ut ipse legi in Cod. Vat. Syr. 103.

30. In codice sequens punctum non post, sed ante nomen ܕܢܐܢܐ perperam positum est. Idem p. 3, lin. 24 accidit.

31. Cf. N. 21.

32. Codex noster, vel qui ex eo haec descripsit, male ܕܢܐ scripsit pro ܕܢܐܢܐ, ut ed. Cur. habet.

33. Post hanc vocem deest versio vocis ἀξιοεπίτευκτος, quod in ed. Cur. transfertur ܕܢܐܢܐ ܕܢܐܢܐ „et digna eis quae petit.“

34. Ante lacunam in ed. Cur. pro Risch falso Dolath positum est.

35. Textum dedi, quem descriptum reperi, quamvis a textu originali valde differat.

36. Si ܕܢܐܢܐ legitur pro ܕܢܐܢܐ, et punctum non post, sed ante hoc vocabulum ponitur, versio textus Graeci restituta est.

37. Sine dubio ܕܢܐܢܐ a ܕܢܐܢܐ .

38. Ex sequenti sententia et ex textu originali concludo legendum esse: למאן pro למאן .
39. Hic finem habent haec acta in ed. Cur.
40. Pro חבין in codice sine dubio erat חבין .
41. Ex contextu patet, מחבין hoc loco „amatores“ significare,
42. Hoc loco punctum ab ipso translatore omissum, et post חבין falso positum esse, conjunctio חבין in sequenti sententia probat.
43. חבין in f. 2 pass. significat „reprehendere“, cf. Ephr. I p. 100 A—C et 204 E.
44. Ribbui positum videtur, quia vox sensum pluralis habet.
45. Ex oscitantia scriptoris verbum excidit, sc. חבין , ut ex ed. Cur. p. 201 lin. 16 concludo, ubi hic locus affertur. Sequens vox חבין ex errore transcripta est pro חבין , ut ex textu Originali patet.
46. חבין act. 5, 25 „stetit ante“ (portam); act. 13, 2 „stetit juxta“ (litus maris).
47. Nisi חבין legendum est, ut in Cur. lin. 4 p. 211.
48. חבין etiam in B. O. I p. 261 A significat „epistola.“
49. In exemplari חבין ante חבין deest ex errore calami.
50. Juxta textum originale scribendum esset: חבין חבין חבין .
51. Ribbui h. l. omissum est,
52. Ad verbum: scire faciatis eos — fratres meos, quod et in vicino sum“. In sequenti quoque linea 14 exemplum occurrit, חבין ad nomen referendum esse, quod cum חבין compositum sequitur.
53. i. e. 21. Augusti. Armenus I explicat: 22. Augusti, editio Graeca brevior: 23. Augusti; Armenus II: 24. Augusti.
54. חבין recte pro חבין cf. Ass. B. O. I 380 b; II 322 a.
55. Vox nova, in lexicis non invenienda.
56. חבין cf. Math. 21, 31.
57. In exemplari descripto in ultima syllaba Jud pro Nun positum est. Nomina propria raro recte scripta sunt.

58. Hadrianum pro: „Adriaticum“, sc. mare.
59. Putidos: pro „Puteoli“.
60. Scribendum fuisset: ἵσσ ἵσσῆ „exiturus erat.“
61. ἵσσῆ pro ἵσσῆ; scriptum puto; ἵσσῆ pro ἵσσῆ est, cf. Luc. 1, 45.
62. Actel verbi ἵσσῆ deest in lexicis.
63. Potros pro „Portus“.
64. Ita in exemplari transcriptum est.
65. ἵσσῆ pro ἐπιφανῆς positum, et falso pro: ἵσσῆ „nota, celebris“ scriptum opinior.
66. Adjectivum ἵσσῆ in lexicis deest.
67. Prov. 10, 24.
68. In epistola ad Rom. Cap. IV.
69. Teschri posterior in Novembrem incidit. Textus Graecus die 20. Decembris s. Ignatium obiisse dicit.
70. Forsitan a ἵσσῆ „visus“ significatio spectaculi deducta est.

Annotationes

in Arabicam epistolam s. Ignatii.

Ad lin. 1. In cod. 121 haec est inscriptio:

قال القديس اغناطيوس بطريرك انطاكيه وهو الثاني فيها بعد بطرس
راس التلاميذ في رسالته في الرد المخالفين . وانت ايها القايل .
ان اللاهوت etc.

„Dixit sanctus Ignatius, Patriarcha Antiochiae, qui est secundus ibi
post Petrum, caput discipulorum, in epistola sua in refutatione dissentien-
tium: „et tu dicens, divinitatem etc.“ Sequitur textus a lin. 18 p. 13.

In cod. 178 p. 97 inscriptio ita sonat:

وقال اغناطيس اول اساقفه انطاكيه الثالث من بطرس التلميذ التالوت
على عرشها etc.

„et dixit Ignatius Archiepiscopus, Antiochiae tertius post Petrum disci-
pulum: Trinitas super etc.“

Primum fragmentum textum refert a lin. 3—5 p. 13; secundum incipit a
lin. 21 p. 13.

In cod. 651 p. 8 haec legitur inscriptio:

اغناطيوس بطريرك انطاكيه الثالث من بطرس قال نومن ان
„Ignatius. Patriarcha Antiochiae. tertius post Petrum dixit: Credimus etc.“

Sequitur textus a lin. 19. p. 13.

Pag. 13 in lin. 4. In cod. 178 legitur وتكوى

lin. 5. In cod. 178 deest prius هي, et pro لاجلها est
من اجلها .

Post vocabulum الاتانيم hoc fragmentum desinit,
et alterum his verbis: وقال ايضا فيها ان سمعت
„item dixit in ea: si audis“ etc., quae leguntur
infra a lin. 21.

- p. 13 in lin. 6. In cod. 101 الموديتى perperam scriptum est.
 lin. 20. مايت بالجسد deest in codd. 121 et 651, et pro متالم in solo cod. 651 est.
- lin. 21. Pro وان لله solus cod. 121 habet: وان لله in codd. 178 et 651 deest, et pro افهم in cod. 651 est اعلم, in cod. 121 فافهم .
- lin. 22. Pro وحدانيه in codd. 651 et 121 est وحدانيه .
 Pro تسميها in cod. 121 est تسميها et in codd. 178 et 651 نسميها .
- p. 14 in lin. 1. Pro اللايق in codd. 121 et 651 est اللايق .
- lin. 2. In codd. 121: غير سليته باطبع .
 Post vocem بانسان in codd. 178 et 651 hoc fragmentum finem habet.
 Cod. 178 h. l. addit:
 اسمعوا يا اخوه قوله لو كان الاقنوم شى غير الطبع
 الخاصى ما كان الكديس يترك اسم الاقنوم هنا
 فى الاتكاد حنن قال افهم .
 „Audite fratres verbum ejus. Non est persona res sine natura propria, nec potuit hic Sanctus omittere nomen personae in illa unione gratia plena (pro حنن legendum puto: حنان). Et dixit; scias etc.“
 Adjicit h. l. sententiam, quae supra p. 13 lin. 21 legitur.
- lin. 3. In cod. 121: نشتهى pro يشتهى et نعطيه pro نعطيه .
- lin. 4. In eadem codice: تدعها pro تعطيه .
- lin. 5. Ibidem: للتالوت pro التالوت, et فى الابن الواحد فى الابن الواحد .
- lin. 6. In voce المسيح fragmentum codicis 121 finem habet.
- lin. 9. Vocem عزاء non lego in lexicis.
- lin. 10. Pro نخذ in cod. 651 est نجد, et verba: نسيه مكارنى الله desunt in eodem codice.
- lin. 11. Pro بناه in cod. 651 est اخذه .
 Idem codex insert مريم ante العدري .
- lin. 13. Pro جمله بالجملة ibi est جمله .

- lin. 16. Initium hujus fragmenti etiam in cod. 651 invenitur, praemisso solo verbo: *وقال* „et dixit.“
 lin. 9. In cod. 651 *الموتى* pro *الاموات*.
 lin. 20. *نحن* deest in hoc codice, cujus fragmentum cum sequenti voce: *نترجاها* finem habet.

Haec fragmenta epistolarum s. Ignatii, quae in versione Aethiopica et Arabica ad nos pervenerunt, figmenta esse cujusdam falsarii, statim videt qui legit. Sola sincera verba s. Ignatii ea sunt, quae initio secundi fragmenti leguntur: „vere natus est, vere edit et bibit, vere crucifixus et mortuus est; ex epistola enim s. Ignatii ad Trallianos c. 9. sumpta sunt. Reliqua nonnumquam cum epistola suppositicia Ignatii ad Philippenses similitudinem habent, ut ea, quae de Trinitate et Incarnatione dicuntur, in cap. 2. et 3. dictae epistolae eodem fere sensu reccurrunt. Spurias epistolas s. Ignatii in Africam ad Jacobitas transmissas esse, Copticae versionis indicia testantur in Corpore Ignatiano Curetoni p. 362 et 363, quae epistolam ad Heronem et ad Antiochenos in Copticam linguam translata esse demonstrant.

Verbum Psalmistae in memoriam venit dicentis: tu confregisti capita draconis, dedisti eum escam populis Aethiopum. (ps. 74, 14.)

Annotationes

in acta Latina s. Ignatii.

Prima pars horum Actorum, excepto exordio: „Tempore, quo Trajanus Domitiani successit imperio, maximae“, sumpta est quasi ad verbum ex historia ecclesiastica Eusebii in versione Rufini lib. III. capp. 32, 33 et 36. Altera pars incipit his verbis: „Postquam autem a militibus, quibus traditus fuerat, Romam vinctus adductus est,“ quae cum sequentibus iterum quasi ad verbum leguntur in Martyrologiis Adonis et Bedae (in Boll. Act. Mart. Febr. I. p. 28.), ad quae in fine tantum verba adjecta sunt: „Ubi plurima fiunt miracula ad laudem et gloriam Domini nostri etc.“

- 1) In codice est „inciterentur“, quod pro „indicarentur“ scriptum videtur. Rufinus vertit: „inciderint.“
- 2) In codice perperam scriptum est „veniens.“
- 3) In codice: „et catenacius.“
- 4) In codice: „aralis.“
- 5) In codice: „erudio.“
- 6) In Rufino: „o salutare bestias“
- 7) „Quando iubentur“ hic codex addit.
- 8) In Rufino: „cumulentur.“

- 9) In codice: „velud.“
- 10) In codice: „neque hoc in eum.“
- 11) In Martyrologio pro hac voce positum videtur: „post lectum
flammantem.“
- 12) In codice: „perspectus.“
- 13) In Martyrologio: „adcurrerunt ad eum.
- 14) In codice: „et Romanorum magnaevae urbis esset tuitio;“ in
Martyrologio: „ut reliquiae ejus tuitio essent Romanorum et
magnae urbis.“

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي هدانا لهذا

الذي كنا لننالوه .

اقوال اغناطيوس

اول اساقفة انطاكية

I.

Acta martyrii s. Ignatii.

וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (1) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
עֲשֵׂה לְךָ חֶסֶד וְרַחֲמִים כְּשֶׁנֶּאֱמַר:

וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (2) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (3) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (4) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (5) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (6) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (7) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (8) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ
וְכֹה לֵאמֹר: אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ (9) אֲנִי יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ בְּנוֹ יְהוֹשֻעַ

II.

Epistola s. Ignatii Martyris.

وقال اغناطيوس اول اساقفة انطاكية وهو الثالث من بعد بطرس
 ريس الكوراثيون من رساله له *
 الله خالق الطبائع كلها وهو ظافر بطقس الطبيعة التالوت على
 عرشها ويحوى كلا وملوها فى احشا العدرى ووحدا نية اللاهوت
 هى التى نتكلم لاجلها هاهنا هذه التى هى فى الابن وليس الاقازيم هو 5
 معلق على الصليب ويفغر اخطايا هو فى المقبرة ويقيم الموتى وهو
 خارج من المقبرة ويخلف التياب فيهما هو يدخل الى التلاميذ
 والابواب مغلقة يدفع لهم السلام ثم الاب فى الابن والاب فى الروح
 القدس التالوت المساوى الغير مفتزقة ولا متغيرة تلتة اقازيم لاهوتية
 واحدة ربوبية واحدة جوهر واحد قوة واحدة مملكة واحدة سجدة 10
 واحدة تمجيد واحد وتسميخ واحد يجب للتالوت سجدا واحدا
 مشورة واحدة سلطان واحد وعز واحد وثبات واحد وفكر واحد وارانة
 واحدة فى التالوت المقدس الاب هو اب وليس هو ابن والابن هو
 ابن وليس هو اب والروح قدس هو روح القدس لا ينتقل الى ابوة
 ولا بنوة بل هذا التالوت تام على عرش المجد الذى لهم مرتبطة 15
 بوحدانية اللاهوتية الواحدة الذى هو النور الواحد المشرق من
 التالوت يملأ كل الخليقة ينورون على ما تكنت الارض كما هو مكتوب
 انى املا السماء والارض والذى اسفل الجحيم نظروا مجدى واثت الذى
 تقول ان اللاهوت متالمة ومايته نكن نومن ان المسيح الله تالم بالجسد
 كالانسان وغير متالم كالاله وداق الموت بالجسد وهو غير مايت 20
 كالاله انا سمعت ان الله تالم عنا والله الكلمة مات لاجلنا افهم انا
 نوصل الطبائع الى واحد نية اللاهوت والناسوت وتسميها بهذا الاسم

الواحد اللايق بالله كما أنك أنت أيضا من طبيعتين نفس وجسد وتسمى بهذا الاسم الواحد اللايق بانسان ونفسك غير مواته طبيعي ونفسك ليس هي لاهوت بل هي غير الجسد وكرامه التي يشتبهى أن تدفعها لانفسنا التي هي أن لا تموت كيف لا تنشتهي أن تدفعها للاهوت 5
 الواحد الذي في التالوت هذا الذي في الواحد الابن ربنا يسوع المسيح اما تعلم أنك اذا قلت ان مات اللاهوت فانك قاتل التالوت وجسد الرب في المقبرة وصيره مثل جته بتمام لانه جوهر واحد في التالوت التي هي اللاهوتية الواحدة فاين الان الظاهر بالموت والذى اسبى لحكيم وانت تصيره مثل واحد بلا عزاء له مع الموتى وغير متحرك 10
 ولكن بالاكتر تجد آخرين في التاماخوسيين تفسيره مكرنى الله هكذا يظنون بالجسد الذى بناه الله له من دم ولحم العدرى كما نعرفه هوك صانع يقولون عنه انه جسد بلا نفس وقالوا ان اللاهوت هي نفسه ترى خرجت اللاهوتية ومات الجسد بالجملة فليتنفضم الان من يقول هذا الكفر هكذا ويسمعون الرب يقول ان نفسى 15
 حزنيه حتى الموت على من يا رب على الشعب الذى يهلك *

من الرسالة الثالثة عشر للقدس اغناطيوس اول اساقفه
 انطاكية *

حقا ولد المسيح حقاً اكل وشرب حقاً صلب حقاً تالم وقبر وقام من الاموات من امن بهذا انه هكذا فهو مغبوط فمن اردى بهذا فهو غريب من الكياه المغبوطة هذه التي نحن نترجهاها والدين 20
 يقسمون الواحد المسيح الى طبيعتين من بعد الاتحاد فانهم يكسبون مع قاتلى الاله اليهود هولاء الذين قالوا بنفاق انه ليس لاجل فعل حسن نرجمك بل لاجل تجديف لانك انسان وتجعل نفسك الها ويكونون واحداً ترات معاً هولاء هكذا الذين يفكرون ضعفا لابن الله 25
 الكلمة هولاء الذين هم اصحاب الطبيعتين *

V e r l a g
der
Wagner'schen Univ.-Buchhandlung in Innsbruck.

Monumenta syriaca

e romanis codicibus collecta. Praefatus est P. Pius Zingerle. Vol. I.
gr. 8. 1869. (11 $\frac{1}{4}$ B.) fl. 3. ö. W.

S. Jacobi Sarugensis Sermo de Thamar

ex codice Vaticano 117 editus a Josepho Zingerle. 8. 1871.
(1 $\frac{1}{2}$ B.) 60 kr. ö. W.

Wenig Joannes Bapt. S. J.

Schola syriaca. Complectens chrestomathiam cum apparatu grammatico
et lexicon chrestomathiae accommodatum. Pars I. 8. 1866. (22 B.)
fl. 3. 60 kr. ö. W.

Wenig Joannes Bapt. S. J.

Zur allgemeinen Charakteristik der arabischen Poesie. 8. 1870. (5 B.)
fl. 1. ö. W.

Wenig Joannes Bapt. S. J.

Regulae de tono vocum arabicarum exemplis illustratae atque exercitationis
specimine explanatae. 8. 1870. (1 $\frac{1}{2}$ B.) 40 kr. ö. W.

Compendium grammaticae hebraicae.

8. 1829. (4 B.) 90 kr. ö. W.

Märchen mongolische.

Erzählung aus der Sammlung Ardschi-Bordschi. Ein Seitenstück zum
Gottesgericht in Tristan und Isolde. Mongolisch und deutsch heraus-
gegeben von Dr. B. Jülg. kl. 4. 1867. (5 $\frac{3}{4}$ B.) fl. 1. 20 kr. ö. W.

Märchen-Sammlung mongolische.

Die neun Märchen des Siddhi-Kür nach der ausführlicheren Redaktion
und die Geschichte des Ardschi-Bordschi-Chan. Mongolisch mit deutscher
Uebersetzung und kritischen Anmerkungen herausgegeben von Dr. B. Jülg.
kl. 4. 1868. (34 B.) fl. 7. 50 kr. ö. W.

Echte Akten heil. Märtyrer des Morgenlandes.

Aus dem Syrischen übersetzt von P. Pius Zingerle. 2 Theile. 8. 1836.
(24 B.) fl. 1. 6 kr. ö. W.

Ephräm, des heil. Kirchenvaters,

ausgewählte Schriften, aus dem Griechischen und Syrischen übersetzt von
P. Pius Zingerle. 6 Bände. 8. 1845-46. (126 B.) fl. 8. 40 kr. ö. W.

Inhalt:

1. Band: Bekenntnisse und Reden über die vier letzten Dinge.
2. Band: Sechundsiebenzig Ermahnungen zur Busse.
3. Band: Die Tugendschule; eine Sammlung ascetischer Schriften.
4. Band: Die heilige Muse der Syrer.
5. Band: Gesänge gegen die Grübler über die Geheimnisse Gottes.
6. Band: Reden über die Busse und Zerknirschung, sammt mehreren
anderen verschiedenen Inhalts.

Einzeln jeder Band fl. 2. 12 kr. ö. W.

Ephräm, des Syrer's,

Reden über Selbstverläugnung und einsame Lebensweise. Mit einem
Briefe desselben an Einsiedler. Aus dem Griechischen übersetzt von
P. Pius Zingerle. kl. 8. 1871. (6 B.) 60 kr. ö. W.

Zingerle, P. Pius,

Marienrosen aus Damaskus. Gesänge zu Ehren der allerseligsten Jung-
frau. Aus dem Syrischen. Zweite durch vollständige Uebersetzung der
Gebete des heil. Ephräm an die allerseligste Jungfrau vermehrte Aus-
gabe. 12. 1865. (5. B.) 88 kr. ö. W.

Demnächst wird erscheinen:

Monumenta syriaca

e romanis codicibus collecta Vol. II.

D Lc 2221

ULB Halle
000 795 011

3/1

